

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, Grosuplje	VARNOSTNI LIST ETERIČNO OLJE MANDARINA	Stran: 1 /7
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 2.1.2015	Datum izdaje: 12.9.2014

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

1.1 IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA:

Trgovsko ime pripravka: Eterično olje Mandarina

Latinsko ime: *Citrus reticulata*

CAS št: 8014-17-3 Eterično olje Mandarina

Številka artikla: S2049G

1.2 UPORABA SNOVI ALI PRIPRAVKA

Izdelek se uporablja za odišavljanje prostorov, aromaterapijo, odišavljanje kopeli in podobno.

1.3 PODATKI O DOBAVITELJU:

FAVN, d.o.o., Adamičeva 51,

SI-1290 Grosuplje,

tel.: 01 43 63 188,

fax: 01 43 63 189

e-pošta: info@favn.si

1.4 TELEFONSKA ŠTEVILKA ZA NUJNE PRIMERE:

Od 8:00 do 16:00 FAVN, d.o.o. Tel.: 01 43 63 188,

Izven delovnega časa (po 16:00): 112

V primeru lažje zastupitve se posvetujte z osebnim zdravnikom, v primeru težje pa pokličite št. 112

2. UGOTOVITVE NEVARNOSTI

2.1 RAZVRSTITEV SNOVI ALI ZMESI:

2.1.1 Smernice 67/548/EGS oz 1999/45/ES

2.1.2 Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

AH1
 EDI2
 EHA1
 EHC1
 FL3
 SCI2
 SS1A
 STO-SE3-RI

Posebna navodila glede nevarnosti za človeka in okolje: Produkt je treba označiti na osnovi postopka izračuna splošne smernice za razvrščanje zmesi v zadnji veljavni izdaji.

Sistem klasifikacije: Klasifikacija ustreza aktualnim seznamom ES, vendar je dopolnjena s podatki iz strokovne literature in s podatki firm.

2.2 ELEMENTI ETIKETE

2.2.1 Smernice 67/548/EGS oz 1999/45/ES

Piktogrami za nevarnost:	
Opozorilo:	Xn; Dražilna snov. N; Snov nevarna za okolje.
R- stavki:	R10 Vnetljivo. R50-53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje. R43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost. R36/37/38 Draži oči, dihala in kožo R65 Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.
S- Stavki:	S61 Ne izpuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila/varnostni list. S62 Po zaužitju ne izzivati bruhanja: takoj poiskati zdravniško pomoč in pokazati embalažo ali etiketo. S60 Snov /pripravek in embalažo odstraniti kot nevaren odpadek. S24 Preprečiti stik s kožo. S24/25 Izogibajte se vdihavanju, stiku s kožo in očmi. Nositi primerno zaščitno obleko in zaščitne rokavice. S26 Če pride v stik z očmi, takoj izpirati z obilo vode in poiskati zdravniško pomoč. S36/37 Nositi primerno zaščitno obleko in zaščitne rokavice
Nevarne sestavine:	
Druge nevarnosti:	Ni

2.2.2. Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

Piktogrami:	
--------------------	--

Opozorilo:	Nevarno
Nevarnost:	H226 Zelo lahko vnetljiva tekočina in hlapi. H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno. H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože. H315 Povzroča draženje kože. H319 Povzroča hudo draženje oči. H335 Lahko povzroči draženje dihalnih poti. H400 Zelo strupeno za vodne organizme. H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.
Previdnostni stavki:	P210 Hraniti ločeno od vročine/isker/odprtega ognja/vročih površin. – Kajenje prepovedano. P233 Hraniti v tesno zaprti posodi. P241 Uporabiti električno/prezračevalno opremo, opremo za razsvetljavo/.../, odporno proti eksplozijam. P242 Uporabiti le orodje, ki ne povzroča isker. P243 Preprečiti statično naelektrenje. P 261 Ne vdihavati prahu/dima/plina/meglence/hlapov/razpršila.
Nevarne sestavine:	
Druge nevarnosti:	Ni

3. SESTAVA IN PODATKI O SESTAVINAH

Eterično olje Mandarina

Latinsko ime: *Citrus reticulata*

CAS št: 8014-17-3 Eterično olje Mandarina

3.1 ZMESI:

3.1.1 Nevarne sestavine

Kemijsko ime	CAS št.	Konc. (%)	razvrstitev 67/548/EEC ali 1999/45/EC	razvrstitev 1272/2008/EC
Limonen	138-86-3	80;85	Xn, R65 Xi, R38 Xi, R43 N, R50/53 R10	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410 Draženje kože 2, H315 Preobčutljivost kože 1, H317 P260 - P280 - P262 - P273 - P210
Gama terpinen	99-85-4	20;25	Xn, R65 R10	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju1, H304
Terpinolen	586-62-9	5;10	Xn, R65 N, R51/53 R10	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju1, H304 Nevarnost za vodno okolje, kronično2, H411
Myrcene	123-35-3	0;5	Xn R10 R36/37/38 R65 R52-53	AH1, EDI2, EHC3, FL3, SCI2, STO-SE3-RI, H226, H304, H315, H319, H335, H412
alpha pinene (2,6,6-trimethyl bicycl(3,1,1)hept- 2-en	80-56-8	0;5	R10 N; R50/53; R43 Xn; R65	vnetljiva tek.3; H226 nevarnost pri vdihavanju1; H304 Preobčutljivost kože 1, H317 nevarnost za vodno okolje-akutno 1; H400 nevarnost za vodno okolje-kronično 1, H410
beta-Pinen	127-91-3	0;5	Xn,N R10 R22 R43 R50-53 R36/38 R65	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Draženje kože 2, H315

				Preobčutljivost kože 1, H317 Draženje oči 2, H319 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410
1-izopropil-4-metilbenzen	99-87-6	0;5	Xn, R65 N, R51/53 R10	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, kronično 2, H411
Alpha-Thujene	2867-05-2	0;5	R10	FL3, H226
P-Mentha-1(7),2-diene (beta-Phellandrene)	555-10-2	0;5	Xn R10 R65	AH1, FL3, H226, H304
Sabinene	3387-41-5	0;5		FL3, h226
Methyl N-methylanthranilate	85-91-6	0;5	Xi R36/38	ED12, SCI2, STO-SE3-RI, H315, H316, H319, H335
Terpineol	98-55-5	0;5	F; R38	Draženje kože 2 – H315 STOT SE 3 – H335 Draženje oči 2 – H319 P280 - P305+P351+P338 - P337+P313 - P260
Decanal	112-31-2	0;5	N R51/53	H227 Draženje oči 2, H319 H401
Linalool	78-70-6	0;5	Xi, R38	Draženje kože 2, H315 P280 - P305+P351+P338 - P337+P313 - P260
Trans-beta-ocimene	3779-61-1	0;5	R10	FL3, H226
Alfa-terpinen	99-86-5	0;5	Xn, R22-65 N, R51/56 R10	Vnetljiva tek 3, H226 nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, kronično 2, H411 Akutna stopenost, oralno 4, H302
2,6-Dimethyl-10-methylene-2,6,11-dodecatrienal (alpha-Sinensal)	17909-77-2	0;5	Xi R36/38	ED12, SCI2, H315, H319
Citronellal	106-23-0	0;5	Xi, N R36/37/37 R43	Edi2,ehc2,sci2,ss1
4-terpinenol	562-74-3	0;5	Xn, R22 Xi, R38	Akutna strupenost, oralno 4, H302 Draženje kože 2, H315 Draženje oči 2, H319
4-terpinenol	562-74-3	0;5	Xn, R22 Xi, R38	Akutna strupenost, oralno 4, H302 Draženje kože 2, H315 Draženje oči 2, H319
Citral	5392-40-5	0;5	Xi R38 R43	Sci2, ss1, h315, h317
ALPHA-pHELLANDRENE	99-83-2	0;5	Xn R10 R22 R65 R36/38 R43	AH1, ED12, FL3, SS1, H226 H304 H317 H319
Perilla aldehyde	2111-75-3		Xi R36/37/38 R43	Edi2 SCI2 SS1A STO-SE3-RI H315, H317, H319, H335

Dodatni napotki: Besedilo k navedenim napotkom za nevarnosti je razvidno iz oddelka 16.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 OPIS UKREPOV ZA PRVO POMOČ:

VDIHAVANJE:	Poskrbite za zadostno dovajanje svežega zraka, zapustite prostor in zaradi varnosti obiščite zdravnika.
STIK S KOŽO:	Slecite kontaminirana oblačila. Takoj sperite z vodo in milom ter dobro izplaknite. V primeru draženja obiščite zdravnika.
STIK Z OČMI:	Oči z odprto očesno režo vsaj 15 minut izpirajte pod

	tekočo vodo. Obiščite zdravnika.
ZAUŽITJE:	Izperite usta z vodo ter se takoj posvetujte z zdravnikom.

4.2 SIMPTOMI IN STRANSKI UČINKI AKUTNI IN ZAPOZNELI:

Niso znani.

4.3 NAVEDBA KAKRŠNE KOLI TAKOJŠNJE OSKRBE IN POSEBNEGA ZDRAVLJENJA:

Ni znana.

5. PROTIPOŽARNI UKREPI

PRIMERNA GASILNA SREDSTVA:	CO ₂ , alkoholno obstojna pena, suhi prah. Ne gasite z vodo.
POSEBNI UKREPI:	Ne vdihavajte saj in hlapov. Ne kadite. Uporabite zaščitno masko in zaščitno obleko.
POSEBNI POSTOPKI GAŠENJA:	Segrete zaprte posode lahko vsebujejo tekočino pod tlakom. Pred odpiranjem ohladite s curkom vode.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

OSEBNI VARNOSTNI UKREPI:	Izogibajte se inhalaciji in direktnemu stiku s kožo in očmi. Uporabljajte osebno zaščitno opremo (zaščitna očala, vodotesne škornje, zaščitna oblačila) v primeru večjega razlitja.
OKOLJEVARSTVENI UKREPI:	Preprečiti odtekanje v zemljo, kanalizacijo in vodotoke. Če se pojavi izlitje je potrebno takoj javiti oblastem.
POSTOPKI ČIŠČENJA:	Odstranite vse možne vire vžiga. Poberite z materialom, ki veže nase tekočino (pesek; kremenka; snov, ki veže kislino; snov, ki veže vse snovi; žaganje). Kontaminiran material odstranite v skladu z oddelkom 13. Poskrbite za zadostno zračenje.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO

ROKOVANJE:	Upoštevajte dobro proizvodno in higiensko prakso. Zagotovite zadostno prezračevanje. Upoštevajte dobro osebno higiensko in ne jejte, pijte ali kadite v bližini snovi.
SKLADIŠČENJE:	Skladiščiti v originalni, dobro zaprti embalaži, hladnem in temnem prostoru, stran od virov vžiga in vremenskih vplivov (sonce, visoke temperature).
ZAŠČITA PRED POŽAROM IN EKSPLOZIJO:	Olje je vnetljivo, potrebno je preprečiti neposredni stik s plamenom, viri vžiga ali iskro.

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO, VARNOST PRI DELU

Individualni zaščitni ukrepi, kot osebna zaščitna oprema:

ZAŠČITA DIHAL:	Preprečite direktno vdihavanje hlapov. Poskrbite za
----------------	---

	zadostno prezračevanje.
ZAŠČITA ROK:	Zaščitne rokavice. Material, iz katerega so rokavice narejene, mora biti nepropusten in odporen proti produktu/snovi/zmesi. Material za rokavice izberite z upoštevanjem prebojnega časa, stopnje prepustnosti in degradacije.
MATERIAL ZA ROKAVICE:	Izbira ustrezne rokavice ni odvisna le od materiala, temveč tudi od mnogih drugih lastnosti, zato se rokavice različnih proizvajalcev razlikujejo. Ker predstavlja produkt zmes iz več snovi, obstojnosti materiala rokavic ni mogoče predvideti. Zato morate vsake rokavice pregledati, preden jih uporabite.
ZAŠČITA OČI:	Pri pretakanju priporočljiva zaščitna očala.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

AGREGATNO STANJE:	tekočina
IZGLED:	svetlo oranžna do oranžna
VONJ:	karakterističen, sveža mandarina
pH:	ni podatka
VRELIŠČE:	/
VNETIŠČE:	49°C
PARNI TLAK	/
VNETLJIVOST:	vnetljivo
SAMOVNETLJIVOST:	ni podatka
OKSIDATIVNE LAST.:	ni podatka
RELATIVNA GOSTOTA	0,840 - 0,860 (20 °C)
REFRAKCIJSKI INDEKS	1,465-1,485 (20 °C)
ROTACIJSKA MOČ:	+64 / + 84°
VISKOZNOST:	ni podatka
TOPNOST V VODI	netopen

10. OBSTOJNOS IN REAKTIVNOST

OBSTOJNOST:	Eterično olje je stabilno in ne reagira z vodo.
REAKTIVNOST:	Pazite, da ne pride v stik z močnimi kislinami ali oksidanti. Ne segrevajte do temperature vnetišča. Ne segrevajte v zaprti posodi.
NEVARNI PRODUKTI RAZKROJA:	Pri gorenju lahko nastajata dim in saje, ki vsebujeta CO, CO ₂ in ostale neidentificirane organske spojine.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

Akutna toksičnost:	oralno LD ₅₀ (podgana) > 5000 mg/kg dermalno LD ₅₀ (zajec) > 5000 mg/kg
--------------------	--

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI

OBSTOJNOST IN RAZGRADLJIVOST:	Ni podatka
DODATNE INFORMACIJE:	Ne dopustite, da odteče v prst, podtalnico, v vodotoke ali v kanalizacijo.

13. ODSTRANJEVANJE

Izdelek uporabljajte z upoštevanjem dobrih delovnih navad in ga ne izpuščajte v okolje. Odlagajte odpadke v skladu z uradnimi predpisi. Šifra odpadka (Evropski katalog odpadkov 2000/532/EC)

Ne uporabiti embalaže za shranjevanje drugih snovi in jo odstranite v skladu z lokalnimi predpisi.

14. PODATKI O PREVOZU

Transport po kopnem ADR/RID: Skupina III, klasa 3

Transport po morju IMDG: Skupina III, klasa 3

Transport po zraku ICAO/IATA: Skupina III, klasa 3

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI /PODATKI O PREDPISIH

15.1 PREDPISI/ZAKONODAJA O ZDRAVJU, VARNOSTI IN OKOLJU, SPECIFIČNI ZA SNOV ALI ZMES

Razred 2 po VwVws

15.2. OCENA KEMIJSKE VARNOSTI

ni podatka

15.3. UPOŠTEVANI PREDPISI

Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006

Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi

Zakon o kemikalijah /ZKem/ (Ur. l. RS, št. [110/2003](#), [47/2004](#), [16/2008](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi (Ur. l. RS, št. [35/2005](#), [54/2007](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov (Ur. l. RS, št. [67/2005](#), [137/2006](#))

Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. [34/2008](#))

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. l. RS, št. [84/2006](#), [106/2006](#), [110/2007](#))

Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga /ADR/ (Ur. l. RS, št. [9/2007](#))

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Ur. l. RS, št. [100/2001](#), [39/2005](#), [53/2007](#))